

Brüssel, 7. mai 2024
(OR. en)

9639/24

DEVGEN 70
ACP 47
RELEX 626
CLIMA 189
SUSTDEV 60
NDICI 12
FIN 435

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	7. mai 2024
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	7983/24
Teema:	Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 04/2023 „Ülemaailmne kliimamuutuste liit (+)“ – Nõukogu järelused (7. mai 2024)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järelused, mis käsitlevad Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 04/2023 „Ülemaailmne kliimamuutuste liit (+)“, mille nõukogu võttis vastu oma 7. mail 2024. aastal toimunud 4021. istungil.

Euroopa Kontrollikoja eriaruanne nr 04/2023 „Ülemaailmne kliimamuutuste liit (+)“

Nõukogu järeldused

1. Nõukogu tervitab Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 04/2023 „Ülemaailmne kliimamuutuste liit (+)“.
2. Nõukogu kordab ELi võetud kohustust toetada kõiki haavatavas olukorras olevaid inimesi, kedagi kõrvale jätmata, ning suurendama arenguriikidele antavat abi kliimamõjuks valmistumisel ja sellele reageerimisel, eelkõige vastupanuvõime ja suutlikkuse suurendamise ning kohanemismeetmete kaudu. Seda arvesse võttes tunnistab nõukogu, et vähim arenenud riigid ja väikesed arenevad saareriigid tekitavad kõige vähem kasvuhoonegaaside heidet, kuuludes samas nende hulka, keda kliimamuutused mõjutavad kõige rohkem.
3. Nõukogu kordab, et EL on kohustunud võtma kindlaid ja otsustavaid meetmeid kasvuhoonegaaside netoheite vähendamiseks ning tuletab meelde ELi ja selle liikmesriikide võetud kohustust jätkuvalt täita nii kiiresti kui võimalik, ja kuni 2025. aastani, ühiselt seatud eesmärk kaasata kliimamuutustega seotud rahastamiseks erinevatest allikatest 100 miljardit USA dollarit aastas, ning ootab, et 2023. aastal see eesmärk täidetakse. Nõukogu kordab oma kohustust täita Glasgow kliimapaktis esitatud üleskutset arenenud riikidele, et 2025. aastaks võrreldes 2019. aasta tasemega vähemalt kahekordistataks arenguriikide kohanemiseks ette nähtud kollektiivset kliimamuutustega seotud rahastamist.
4. Nõukogu tuletab samuti meelde, et EL, selle liikmesriigid ja Euroopa Investeerimispank on ühiselt suurimad avaliku sektori kliimameetmete rahastajad maailmas, olles 2021. aastal eraldanud 23,04 miljardit eurot, ning rõhutab, et sellest üle 50 % eraldati kliimamuutustega kohanemiseks või valdkonnaülesteks meetmeteks.

5. Sellega seoses rõhutab nõukogu, et EL eraldas aastatel 2007–2020 ülemaailmse kliimamuutuste liidu (+) algatuse kaudu 729 miljonit eurot osana liidu jõupingutustest kliimamuutustega seotud rahastamise suurendamiseks, eelkõige seoses kliimamuutustega kohanemisega.
6. Nõukogu rõhutab ELi tugevat toetust Pariisi kokkuleppele, ÜRO kestliku arengu tegevuskavale 2030 ja selle kestliku arengu eesmärgile nr 13, milles on sätestatud, et tuleb „tegutseda kiirelt ja otsustavalt kliimamuutuste ja nende mõjuga võitlemiseks“, ning tunnistab, et ülemaailmne kliimamuutuste liit (+) on üks vahenditest, mille abil on varem sellist eesmärki püütud saavutada. Samuti kordab nõukogu oma üleskutset rakendada tulemuslikult Kunming-Montreali ülemilmne elurikkuse raamistik ning oma toetust Sendai katastroofiohu vähendamise raamistiku rakendamisele.
7. Nõukogu tunnistab ülemaailmsete algatuste, nt ülemaailmse kliimamuutuste liidu (+), teatavaid piiranguid, millele Euroopa Kontrollikoda on osutanud. Samas rõhutas kontrollikoda, et selliste algatuste rakendamisel saadud õppetunnid on olnud olulised naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendis „Globaalne Euroopa“ kliiamaesmärgi suhtes kehtestatud uue lähenemisviisi väljatöötamisel, kus on seatud ambitsioonikas eesmärk kulutada 30 % kliiamaesmärkidele ning avaldatud survet asjakohaste vahendite suunamiseks kliimaga seotud algatustesse selliste geograafiliste programmide kaudu, mis toetavad Euroopa roheline kokkuleppe ja Global Gateway välismõõdet.
8. Nõukogu tervitab kontrollikoja leide, eelkõige neid, mis on seotud vajadusega suurendada kliimameetmete tõhusust kohapeal, tasakaalustades hoolikalt meetmete lõpuleviimise ja nende eelarvestatud kulusid, samuti leide puuduste kohta kohanemismeetmete laiendamise protsessis pärast katseprojektide ja suutlikkuse suurendamise etappi. Sellega seoses tunnustab nõukogu eelkõige kontrollikoja soovitusi parandada järjestikuste meetmete puhul tasakaalu suutlikkuse suurendamise ja muude tegevuste vahel, et laiendada konkreetsete kohanemismeetmete kasutamist ja jõuda rohkemate inimesteni, keda kliimamuutused otseselt mõjutavad. Siin rõhutab nõukogu samuti seda, et kohanemismeetmed peaksid keskenduma kogukondade ja institutsioonilise suutlikkuse suurendamisele, mis põhineb põlisteadmistel ja teadusel.

9. Nõukogu võtab eelkõige teadmiseks kontrollikoja leiu, et ülemaailmne kliimamuutuste liit (+) ei olnud piisavalt suunatud kliimamuutustest enim mõjutatud inimeste vajadustele, eelkõige kõige vaesemate majapidamiste ja naiste vajadustele. Sellega seoses rõhutab nõukogu, kui oluline on pidevalt mõõta ELi rahastatud kliimameetmete mõju ja tulemusi partnerriikides usaldusväärse seire- ja hindamissüsteemi kaudu, ning kutsub komisjoni üles valima asjakohaseid näitajaid ning määrama kindlaks lähtetasemed ja sihtväärtused tegevuste tulemite mõõtmiseks, kasutades selleks täielikult ära ka Globaalse Euroopa seire tulemuslikkuse süsteemi (Global Europe Monitoring Performance System).
10. Nõukogu tunnistab, kui oluline on kaasata liikmesriikidelt, erasektorilt ja muudelt rahastajatelt täiendavaid rahalisi vahendeid, sealhulgas mittetraditsioonilistest allikatest ja uuenduslike rahastamismehhanismide kaudu, et kohapeal rakendada ümberkujundavaid kliimameetmeid. Samal ajal rõhutab nõukogu, et kliima- ja energiadiplomaatia on ELi välispoliitika keskne osa ning et EL on kindlalt otsustanud teha koostööd partneritega kogu maailmas kõige haavatavamate toetamiseks kliimamuutuste mõjuga kohanemisel, eelkõige vähim arenenud riikides ja väikestes arenevates saareriikides. Nõukogu rõhutab Euroopa tiimi lähenemisviisi välistegevuses, mis tagab tugeva raamistiku sisukate ja võrdsete partnerluste loomiseks, ning rõhutab samuti, et on vaja ühiselt jagada teavet Euroopa tiimi lähenemisviisi kohta ja suurendada selle kohta teadlikkust.
11. Nõukogu rõhutab ka vajadust kliimameetmete järele, milles süstemaatilisemalt käsitletakse soolist võrdsuslikkust ning naiste ja tütarlaste õigusi ja vajadusi, sest kliimamuutuste mõju on neile ebaproportsionaalne, samas kui nad on ühtlasi loodusvarade peamised kasutajad ja majandajad. Sellega seoses võtab nõukogu teadmiseks naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendis „Globaalne Euroopa“ sätestatud ambitsioonikad soolise võrdsuslikkuse eesmärgid, milles on märgitud, et võrdsuslikkus peaks uute rakendatavate meetmete puhul olema vähemalt 85 % osas peamine või oluline eesmärk, ning võtab samuti teadmiseks komisjoni kavatsuse rakendada kontrollikoja asjakohaseid soovitusi. Seoses sellega võtab nõukogu samuti teadmiseks institutsioonilised ja strateegilised eesmärgid, mis on seatud ELi soolise võrdsuslikkuse kolmandas tegevuskavas (GAP III) „Ambitsioonikas tegevuskava soolise võrdsuslikkuse ja naiste mõjuvõimu suurendamiseks ELi välistegevuses“, mida eesistujariigi järeldustes tervitati. Nõukogu tuletab meelde oma pühendumust toetada naiste ja noorte täielikku, võrdset, tõhusat ja sisulist osalemist kogu oma mitmekesisuses, sealhulgas kõigis ühiskondliku ja poliitikaelu valdkondades, nagu on sätestatud ELi inimõiguste ja demokraatia tegevuskavas (2020–2024).

12. Nõukogu toetab üleskutset keskenduda ülemaailmsete algatuste rakendamisel kõige vaesematele majapidamistele ning tervitab komisjoni kavatsust oma kavandatud meetmete raames vastavalt tegutseda, et käsitleda struktuurseid nõrkusi ja ebavõrdsusi.
- Kliimamuutustega seotud meetmete rahastamisel arengumaades kutsub nõukogu komisjoni talitusi ja Euroopa välisteenistust üles seadma meetmete tasandil ambitsioonikaid eesmärke sellistest meetmetest otseselt kasu saavate naiste ja tütarlaste osakaalu kohta ja andma nende kohta aru ning keskenduma rohkem kõige vaesematele leibkondadele, võttes arvesse iga riigi konteksti.
13. Nõukogu märgib eelkõige kontrollikoja soovitusi lisada ülemaailmse kliimamuutuste liidu (+) kogemustest saadud õppetunnid tulevastes ülemaailmsetesse algatustesse, sealhulgas naabruspoliitika, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ kliimaeesmärgi rakendamisse. Sellega seoses kutsub nõukogu komisjoni talitusi ja Euroopa välisteenistust üles:
- vaatama eesmärke korrapäraselt läbi ja muutma neid, kui rakendamise ajal on ilmne, et nende saavutamiseks puuduvad piisavad rahalised vahendid;
 - kasutama rahastamise eraldamisel strateegilist lähenemisviisi, st rakendama objektiivseid kriteeriume, milles võetakse arvesse ka partnerriikide samadele sektoritele muudest allikatest antud toetust;
 - analüüsima ja dokumenteerima süstemaatiliselt meetmete eelarvestatud kulusid, tagamaks, et need oleksid mõistlikud ning vältimaks toetusvahendite ja rahastamisvoogude dubleerimist;
 - suurendama selliste algatuse alast üldist teadlikkust abisaavatele riikidele ja võimalikele rahastajatele suunatud teavitustegevuse kaudu, sealhulgas ühiste lähetuste abil, Euroopa tiimi lähenemisviisi vaimus.